

Gunvor af Klinteberg-Järverud:

Rottweileravlens grand old lady

***Høje krav til sig selv, sine hunde og sine omgivelser er karakteristisk for
Gunvor af Klinteberg Järverud***

Af Sten Søndergaard, HUNDEN 14.08.1996

Gunvor af Klinteberg er, som navnet antyder, ud af en adelig svensk slægt. I dagligdagen betyder det intet for hende, men hendes opvækst på et stort landbrug med mange heste og hunde gjorde det naturligt for hende at vælge et liv med dyr: Hun ville være ridelærer.

Efter en flakkende elevtid på gårde, stutier og rideskoler, købte hun i 1960 ejendommen Källeröd, små 40 kilometer nord for Göteborg. Nu skulle livet leves efter alt for mange år i byen.

Hund måtte hun have. I realskoleårene havde hun været betaget af genboens elegante og kraftfulde rottweilerhan - så rottweiler skulle det være.

Rottweiler blev det - en hanhund fra en af de bedste kenneler i Sverige. Pompe, hed han - og pompøs blev han. 70 kilo normalvægt, dårlige hoftede, entropion (indrullede øjenlåg) og stærkt skudrød.

Gunvor skippede hunden af sted til sine forældre og lovede sig selv at gøre, hvad hun kunne for at udvikle rottweilern til en funktionel brugshund.

Næste hund blev Fandangos Fantom fra et opdrætterpar i Stockholm, Olle og Svea Pettersson. Her fik Gunvor kontakt med et par kyndige rottweilerfolk med holdninger, hun kunne tilslutte sig, og det samarbejde førte siden til, at ægteparret Pettersson tilbød Gunvor at opdrætte sine hunde under Fandango-navnet, Alligevel var det nær ikke gået. Gunvor fik et chok, da Fantom blev HD-fotograferet og fik konstateret HD i nogen grad i den ene side.

Hele den idealistiske avlsdrøm brasede sammen - og hun ville endda ikke lade interesserede tæveejere bruge Fantom - eller Cæsar, som Gunvor kaldte ham.

Lev med manglerne

Hun havde samtidig skaffet en god brugs-tæve, Cora, til en ven. Begge arbejdede ivrigt med hver deres hund, vandt hurtigt brugssejre, fik tjenestehundecertifikat, blev kårede og blev international champion.

Heller ikke Cora var HD-fri, så avles skulle der ikke. Alligevel pressede hundevenner og træningskammerater på - og i sin nød kontaktede Gunvor den daværende chef for Försvarets Hundskola, Marlo Hjernqvist, der kendte både Cora og Cæsar fra tjenesteprøver og udstillinger.

Han svarede, at det var vanvittigt ikke at benytte to så fremragende hunde i avlen og at deres gode mentalitet efter hans opfattelse helt overskyggede den ringe defekt i hofteddene.

Sådan lærte Gunvor, at nok kan man sætte sig det perfekte som mål, men i praksis vil der altid være store eller små mangler, når det er levende væsener, vi arbejder med.

Hendes målsætning, når det drejer sig om hundenes sundhedstilstand, specielt hoftededsdysplasi og albueledsartrose, er imidlertid uændret. Det er arvelige tilstande, der i vid udstrækning kan luges ud af avlen.

HD under kontrol

- Fandango har nu hoftededsdysplasien under kontrol. Siden 1977 har alle mine avlsdyr været HD-frie, og de seneste fem kuld med i alt 43 hvalpe har været helt fri for hoftededsfejl. Med hensyn til albuerne er vi også godt på vej. Siden 1980 har det været et krav i Sverige, at forældrene skal være fri for albueledsfejl - hvilket er rottweilernes største

problem i dag. Gennemsnittet i Sverige ligger på cirka 50 procent albueledsfejl i et kuld, mens Fandango er nede på 18 procent i gennemsnit siden 1980 og helt nede på syv procent albuefejl i de seneste frem kuld. Så det går den rigtige vej, siger Gunvor.

Hun har heller ikke ændret målsætning, når det gælder avl af hunde, der er egnede til brugsarbejde. Også selv om det koster placeringer på eksteriørsiden, fordi hundene skal være lettere og mere smidige end de fleste eksteriørdommerne gennemgående sætter pris på.

Ikke-kuperings-sagen

Gunvor har gennem tiden altid sat hensynet til hundene højt. I 1967 vovede hun for eksempel at ikke-kupere et kuld hvalpe, som hun udtrykker det.

- Jeg fik en disciplinærsag på halsen i den svenske kennelklub, fordi nogle andre opdrættere klagede, fortæller Gunvor.

- Det blev der stor ståhej ud af. Aage Christensen fra Dansk Kennel Klub havde i forvejen fortalt mig, at den internationale hundeorganisation FCI allerede i 1962 havde besluttet, at hunde med hale og med ukuperede ører skulle bedømmes på lige fod med kuperede hunde, fortæller Gunvor.

Samtidig kom svenske udstillere hjem fra en international udstilling i Bruxelles, hvor en Rottweilertæve med hale havde vundet. Hendes søn - også med hale - var blevet bedste unghund.

Gunvor blev kraftigt støttet af en journalist på Aftonbladet, der var en hel del avisskriverier og sagen blev taget op i TV.

- Så fik kennelklubben kolde fødder og meddelte, at det skulle være frivilligt, om man ville kupere rottweilere eller ej. Men det ville jeg ikke acceptere, fordi det på den måde blev kennelklubben, der allernådigst gav lov. Nej, jeg ville have, at det her skulle gennemføres ved lov, fortæller Gunvor.

Folkebevægelse for haler

Så hun begyndte det hårde arbejde med at få halekuperingen forbudt i Sverige. Sendte underskriftslistes ud til alle, der ville tage imod - og fik omkring 48.000 underskrifter retur. De blev afleveret i det svenske landbrugsministerium.

- Det blev man vældig imponeret af. Alle aviserne skrev om sagen, og almindelige mennesker blev stiktossede. De havde troet, at hundene blev født uden haler og vidste ikke, at det er opdrætterne, der napper dem af. Der blev ved med at komme lister og til sidst var det som en hel folkebevægelse, fortæller Gunvor.

Så også på det felt må vi konstatere, at Gunvor af Klinteberg Järveruds indflydelse har spredt sig til Danmark. Her blev halekupering generelt forbudt i 1991, blandt andet med henvisning til de svenske forhold.

Det danske forbud blev strammet i år. Nu er offentlig fremvisning af hunde, halekuperede efter 1. juni 1996, blevet forbudt. Det betyder, at det er meget vanskeligt at importere tyske hunde, der rutinemæssigt halekuperes en eller to dage efter fødslen.

Derfor er det tænkeligt, at opdrættere af de traditionelt kuperede hunderacer nu vender sig mod Sverige for at finde avlsdyr.

Fordel for danskere

- Det vil være en stor fordel for danske opdrættere. Intet andet sted i verden er for eksempel rottweilere så velbeskrevne og avlen så veldokumenteret som i Sverige, pointerer Gunvor.

Svenske avlere kan vise albue- og hoftelidsfotografier samt detaljeret mental- og eksteriørbeskrivelse af hundene. Og ikke blot den aktuelle hund, men også dens forældre, bedsteforældre og søskende, så man kan få et vældigt grundigt materiale omkring de genetiske egenskaber.

- De svenske udstillingshunde er heller ikke lettere bygget end de danske, så vidt jeg kan konstatere, siger Gunvor.

Men selv om hun ser store fordele for danskerne i at hente nyt avlsmateriale i Sverige, så skal man ikke regne med at kunne købe hos hende:

- En stor del af mine hvalpe sælger jeg til mennesker, jeg kender i forvejen. Jeg forlanger, at de skal arbejde brugsmæssigt med hunden, og jeg vil næppe sælge hunde ud af Sverige, hvor jeg ikke kan følge dem og hvor jeg ikke kan være sikker på, at de bliver kåret, siger Gunvor.